

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 292.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, DECEMBER 13th, 1930.

LETO XXXII — VOL. XXXII

Oče je spoznal v roparskem napadalcu v trgovini lastnega sina

Berlin, 12. decembra. Po vsem mestu je zadnje čase vse polno roparskih napadov, kot jih zgodovina mesta Berlin sicer še ne pomni. Danes zjutraj pa se je pripetil roparski napad še posebne vrste, kakoršnjega tudi še zlepa ne pomnijo. Neki mladi možki je v družbi nekega tovariša skušal napasti in oropati lastnega očeta. 27 letni Oswald Schultz, ki je urar po poklicu, je naredil s svojim tovaršem načrt, da se napade zlatarska trgovina njegovega očeta. Danes dopoldne, kmalu potem, ko je zlatar odprl svoje trgovske prostore, je prišel v trgovino neki mladi možki, ki je zahteval, da pogleda nekaj ur. Dotične ure so se nahajale zadaj v trgovini, in zlatar je moral iti preko malega temnega hodnika, da je prišel do blaga. Ko je šel zlatar po blago, se je splazil njegov sin, ki je poslal svojega tovariša naprej v trgovino, v dotični temni hodnik. Ko se je zlatar vrnil z blagom, je padel sin po svojem očetu in ga začel daviti ter skušal vreči na tla. Zlatar je imel dovolj navzočnosti duha, da se je postavil v bran. Zgrabil je napadalca za vrat in ga vlekel iz hodnika v razsvetljene trgovske prostore. Kdo popiše njegovo grozo, ko opazi, da je njegov lastni sin roparski napadalec. Tovariš čudnega sina, ki je opazil, kako se je stvar zasukala, je hitro pobegnil. Medtem so ljudje iz zunaj opazili, da se godi v trgovini nekaj nenavadnega. Prišli so notri, kjer so videli boj med očetom in sinom. Iztrgali so sina in ga držali, dokler ni prišla policija.

Lahi so pobrali Goričanom vse orožje

Gorica, Primorsko, 11. decembra. Laška vlada je odredila, da se pobere Goričanom in prebivalcem goriške province vse orožje, amunicija in eksplozivne predmete. Na policiji je moralo prebivalstvo tekom 24 ur vse to oddati, kar se je tudi zgodilo.

Baseball klub

Lastniki baseball kluba v Clevelandu so stavili mestni vladi več predlogov glede uporabe mestnega stadiona za igranje baseballa. Baseball klub plača mestu \$50,000 na leto najemnine in 15c od vsakega tiketa, kar jih bo v sezoni nad 700,000 prodanih. Zato pa zahtevajo 40 let pogodbo, poleg tega mora mesto izpeljati cestno železnico do stadiona in imeti pripravljen prostor za 8,000 avtomobilov, od katerih se ne sme več računati kot 25c za parkanje.

Obletnica

Danes, 13. decembra, je minulo 7 let, odkar je umrla Mrs. Mary Haffner. Naj ji bo vedno ohranjen blag spomin!

Ukrajinci

V nedeljo priredijo ukrajinska društva v Clevelandu svojo narodno predstavo, v malem gledališču mestnega avditorija, pod avspicijami Plain Dealerja.

Nove cene za vodo

Mestna administracija je izdelala sedaj načrt, glasom katerega se bodo v bližnji bodočnosti plačevali za vodo. Mali odjemalci vode obdržijo skoro iste cene, a oni, ki vporabijo več vode, bodo za vodo precej več plačevali kot doslej.

Nemški iznajditelj prerokuje polet iz Berlina v New York v 3 urah

New York, 12. decembra. Nemški iznajditelj Fritz von Opel je danes v hotelu Commodore prerokoval, da se bo tekom prihodnjih dvajset let izpopolnila posebna raketa, s pomočjo katere bo mogoče preleteti razdaljo med New Yorkom in Berlinom v treh urah. Raketa bo letela v višini od 30 do 40 milj. On je mnenja, da je hitrost raket v vsejmirju, kjer ni zraka, nezapopadna. Glavni problem, s katerim se sedaj peča je zmanjšanje teže rakete, da se lahko dvigne do omenjene višine. Ko se bo doseglo, sta potrebna le še dva ali trije pogoni, da se raketa pošlje na pot okoli sveta. Dr. Opel je iznajditelj, sportnik in znanstvenik. Star je šele 31 let, toda je že generalni ravnatelj Opel industrijskega podjetja, ki ima največje tovarne za avtomobile v Nemčiji. Opel delavnice so se pred kratkim združile z General Motors Corporation. Opel se je mudil deset mesecev v Zedinjenih državah, kjer je študiral avtomobilsko industrijo. On je prepričan, da bodo njegovi inženirji v kratkem izpopolnili iznajdbo, ki bo dajala zrakoplovom 1,000 milj brzine na uro. V Berlinu že imajo v načrtih poseben zrakoplovni pristan za enaka letala.

Štirje delavci ubiti v New Yorku pri delu

New York, 11. decembra. Štirje delavci so bili danes tukaj ubiti pri delu pri nekem novem posloplju. Oder, na katerem so stali, se je zrušil, in delavci so padli štiri nadstropje globoko na cestni tlak.

Ločitev in smrt

Par ur pozneje ko je Mrs. Easterbrook vložila na sodniji zahtevo za razpoko s svojim možem, se je mož mrtev zgrudil na tla v svojem uradu. Easterbrook je bil podpredsednik Easterbrook Coal Co. na W. 25th St.

Napačna aretacija

Sodnik Hull je večerj opustil nekega moškega, katerega je policija aretirala radi kršitve prohibicije. Policija je podala napačno hišno število, kjer je bil dotični možki aretirani.

Poštni delavci

Osemsto oseb je izbranih za izvanredno delo na pošti pred prazniki. Kakor hitro bo pošta začela bolj obratovati, bodo poštmani na delo, toda kot naznanja pomožni poštmani, ni določil še nobenega znamenja, da bo pošta izvanredno zaposljena. Kot navadno, pritisnejo ljudje vedno zadnje dneve pošte.

Pozor, avtomobilisti!

Kdor še nima avtomobilske licence za leto 1931, mu jo preskrbi tyrdka J. H. Miller & Sons na 6225 St. Clair Ave. v Gornikovem posloplju, in sicer brezplačno. Vsak plača samo, kar licenca stane.

Žganje dražje

Kot pravi policija je dobila vest, da so prodajalci žganja ceno slednjemu dvignili za praznike. Pravijo, da je veliko težje dobiti žganje iz Kanade kot prej.

Vreme

Samo 10 dni imate še, da nakupite svoje božične potrebščine in darila. Ne čakajte na zadnji trenutek, ko ne morete biti več točno postreženi.

K "skupnemu" delovanju demokratov in republikancev

V kongresu ostro debatirajo o krivdi vojne in vojnih odškodninah

Washington, 12. decembra. Do kratke, toda toliko bolj burne debate je prišlo večerj v senatni zbornici kongresa, ko se je razpravljalo o vojni odškodnini, in se je pri tem omenilo kdo je pravzaprav zakrivil svetovno vojno. Več senatorjev je bilo mnenja, da je edino Nemčija odgovorna za svetovno vojno, nakar je vstal senator Borah, načelnik senatnega odseka za tujezemske zadeve, ki je izjavil, da prizna, da je Nemčija odgovorna, toda tako sta odgovorni tudi Francija in Anglija. Senator Reed, republikanec, iz Pennsylvanije, je zatrjeval, da je Nemčija sama kriva svojega slabega položaja, ker je vojno zakrivila, in mora sedaj nositi posledice. Senator Copeland, demokrat iz New Yorka je izjavil željo, da Zedinjene države ne nastopajo pretrdo proti Nemčiji. Slednja si je pripisala v Ameriki pet tisoč milijonov dolarjev, in polovico tega denarja je šla v žepne zaveznikov." Debat je bila v pol uri končana, nakar so senatorji zopet razpravljali o farmarih.

Tudi v Akronu

Iz sosednjega Akrona se poroča, da je bilo tam obtoženih deset policistov, da so sprejemali graft od strani kršilcev prohibicije. Baj je varnostni direktor to vedel, pa tega ni naznanil. Sedaj se vrši obširna preiskava.

Dva dečka ranjena

V četrtek večer sta dobila precejšnje poškodbe 11 letni Albin Pajk, 6604 Bonna Ave. in 13 letni Joseph Hrovat iz 6702 Bonna Ave. Vozila sta se v avtomobilu s Frank Pajkom, ko je avto zadel ob neko oviro pri Nickel Plate železnici na Euclid Ave.

Slovenska ženska zveza v Nottinghamu priredi lepo božičnico

Podružnica št. 14 Slovenske ženske zveze priredi 21. decembra popoldne lepo božičnico v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Članice so vabljene, da pripeljejo svoje otroke, da jih bo sv. Miklavž obdaril. Darila bodo sprejeli otroci v starosti do 12. leta. Ako želi katera članica obdariti kakega drugega revnega otroka in narediti veselje, naj prinese darila in naslov otroka na sledeče naslove: Mrs. F. Rupert, 1930 Shawnee Ave., Mrs. M. Darovec, 19114 Shawnee Ave. In 21. decembra, ob 2:30 bo pa Miklavž delil darila. Ob 8. uri zvečer se vrši igra "Čarovnica." Igra je izvrstna, in občinstvo bo gotovo zadovoljno. Vstopnina je samo 50 centov, in čisti dobiček igre je za pokritje danih, katere bo Miklavž razdelil med otroke. Letos bo prvič gorelo božično drevesce na odrs S. D. Doma v "beli Ljubljani."

Nov odbor

Društvo sv. Vida št. 25 K. S. K. J. je izvolilo sledeče uradnike za 1931: predsednik Anton Skul, podpredsednik Anton Strniša, tajnik A. J. Fortuna, 1093 E. 64th St., zapisnikar Fr. Sodnikar, blagajnik Ignac Stepic. Nadzorniki: A. Korošec, Leopold Kushlan, Joseph Grm. Zastavonoša A. Frankovič, bandronoša Frank Derčar, vratar Jakob Korenčan, zdravnik dr. Seliščar, dr. Oman, dr. Perme, dr. Perko. Duhovni vodja Rev. Ponikvar.

Policija na delu

Policija je sinoči udrla v neko hišo na 2693 E. 53rd St. in je prijela 100 možkih in 21 žensk, katere je dobila pri hazardiranju. Nekaj oseb je pobegnilo.

Republikanci s mi bodo prijeli Maschketa, da ga vržejo od diktatorstva

Maurice Maschke, ta zloglasni vodja republikancev v Clevelandu in v okraju Cuyahoga, se bo imel boriti v kratkem s svojimi lastnimi pristaši, ki za nobeno ceno ne želijo več, da bi bil on še nadalje njih voditelj. United Republican League je imela sinoči zborovanje, katerega se je udeležilo veliko število republikancev, ki so napredne misli, in ki nečejo o nazadnjaku in lisjaku Maschketu ničesar slišati. Izvoljen je bil poseben odbor, ki bo organiziral kampanjo proti Maschketu, proti kateremu se bo vodil boj do skrajnosti. Med organizatorji je Charles Grissom, ki je izjavil, da je ves Lakewood v upor proti Maschketu. In Lakewood je največja zaslomba republikanske stranke. Nova organizacija silovito protestira proti "komercializmu, ki je nastal v republikanski stranki." Nobenih idealov ni več pod vodstvom Maschketa. Znakaj se prodajajo in ljudje izkoriščajo.

V staro domovino

V staro domovino so odpotovali: Lorenc Eržen, Anton Brezec, Lovrenc Polh, Amalia Božeglav in Viktorija Novljan. V Argentino pa se je podal Tomaž Levlar. Potnikom je preskrbela za potovanje vse potrebno slovenska tvrdka John L. Mihelich Co., ki ima svoj urad v S. N. Domu. Vsem želimo srečno potovanje, onim pa, ki se bodo vrnili, pa srečen povratek.

Bogata zapuščina

Pred kratkim umrl zdravnik dr. Russell v Clevelandu, je zapustil Western Reserve univerzi v našem mestu \$100,000 v gotovini. Univerza lahko razpolaga z denarjem po svoji želji.

Poljski politični jetniki so morali prenašati silne grozote v ječah

Varšava, 12. decembra. Andrej Strug, eden najbolj odličnih poljskih pisateljev, bivši član Pilsudskijeve legije, bivši senator, priobčuje večerj v "Robotniku" članek, v katerem obtožuje oblasti, da so bili bivši poslanci sejma ali državnega zbora, ki so bili zaprti v trdnjavi Brest-Litovsk, bili izpostavljeni stradanju in raznim mukam. Pravi, da vsega ne more prinesiti na dan, ker bi sicer cenzor ustavil časopis. Strug dokazuje, da so morali jetniki sistematično stradati. Hrana, ki so jo jetniki prejemali, je bila skoro nevžitna in poleg tega nezadostna. Večina jetnikov je pri silni lakoti začela grizti slamo v slamnicah v ječi. Skoro vsi jetniki so trpeli silne bolečine. Pretepali so jih do nezvesti in preživeli so morali strahovite ure. Nekoč so jih zbudili ob polnoči, peljali v mrtvaško celico, kjer so jih prisilili, da so se slekli, in so z obrazom obrnjeni proti steni, pričakovali smrt. Tedaj je počil strel nad njih glavami, nakar so jih bili v obraz. Jetniki so skoro postali blazni od strahu in groze. Končno pristavlja Strug: Ne bom označil onih, ki so krivi vsega tega, toda pričakujem pa, da bo prišla resnica na dan, in da nihče izmed krivcev ne odide zaslužen kazni. Članek, ki ga je spisal Strug je bil sicer takoj zaplenjen in časopisni tudi zaplenjeni, toda par izvodov je le prišlo v javnost, in sedaj govori vsa Varšava o tem. Afera v Brest-Litovsku pride te dni pred parlament, in se bo o njej razpravljalo, nakar bo tudi časopisom dovoljeno pisati o tem.

Romunski kralj Karl dobi manj plače

Bukarest, 11. decembra. Romunski kralj Karl je danes poslal v parlament zahtevo, da se njegova civilna lista kot se zove kraljeva plača, zniža za 22 procentov. Navzoči poslanci so z glasnim odobravanjem pozdravili ta kraljevi korak. Minister-ski predsednik Mironescu je že prej dal oznaniti, da bo v prihodnjem letu vsem državnim uradnikom znižana plača za dvajset procentov, da se reducirajo državni proračun od \$210,000,000 na \$168,000,000, ker je za to svoto dovolj pokriti. Kralj dobiva 74,000,000 lejev na leto, in 22 procentno znižanje pomeni 15 milijonov lejev manj.

Nove odbornice

Na letni seji društva "Svobodomiselnice Slovenke" št. 2 S. D. Z. zadnji četrtek je bil izvoljen sledeči odbor za prihodnje leto: Anica Rogelj, predsednica; Louise Flaisman, podpredsednica; Julia Ivancic, 1241 E. 61st St., tajnica; Josephine Močnik, blagajničarka; Josephine Petrič, zapisničarka; Julia Tomšič, vratarica; J. Razinger, A. Kalan in I. Paulin, nadzornice; Dr. F. J. Kern, društveni zdravnik; Anica Rogelj, zastopnica za konferenco S. N. Doma.

Bulkley pri Hooverju

Novo izvoljeni senator iz Clevelanda, Robert J. Bulkley, je večerj posetil predsednika Hooverja v Beli hiši. Obisk je bil samo iz prijaznosti. Vsak novo izvoljeni senator obišče predsednika kmalu potem, ko pride v urad, ker je to že stara navada.

Hoover je divji, ko lastni pristaši ne odgovarjajo napadom demokratov

Washington, 12. decembra. Med predsednikom Hooverjem in med njegovimi lastnimi pristaši v kongresu je prišlo do ostrega razkola. Demokrati člani kongresa so ponovno napadli z vso silo predsednika Hooverja, in pri tem so republikanci lepo molčali. In to je, kar najbolj jezi predsednika. Javno doslej tega še ni priznal, toda je odprta skrivnost v Washingtonu. Dočim so republikanski senatorji imeli burne sestanke danes v svojih prostorih, da bi se zedinili na kak način na skupno taktiko, pa je bilo v zbornici navzočih komaj kakih 12 republikanskih senatorjev, tako da so demokrati imeli popolno kontrolo nad senatno zbornico. Na ta način so demokrati dobili v zbornici v roko predlog predsednika Hooverja glede svote \$110,000,000, ki naj gre za pomoč brezposelnosti. Demokrati so Hooverjev predlog po svoje spremenili, in predlog je bil sprejet z veliko večino. Medtem pa se spor med Hooverjem in kongresom še širi. Hoover je pred par dnevi izjavil, da mnogi člani kongresa igrajo politiko na račun mizerije ljudi. Člani kongresa sedaj zhtevajo, da se predsednik Hoover javno opraviči glede te izjave, sicer bo čutil predsednik odpor v lastnih vrstah. Toda iz mnogih virov prihaja naznanilo, da Mr. Hoover ne samo, da ne bo ničesar preklical in nikogar prosil odpustanja, pač pa bo vso zadevo prinesel v javnost ter bo govoril na lastno pest, ako ne more pregovoriti voditeljev republikanske stranke, da poravnajo spor ter ustvarijo zopet edinstvo v stranki. Sestanek republikanskih senatorjev, ki se je vršil večerj je bil popolen fiasko. Senatorji so se posvetovali o predsednikovi zahtevi, da se predsednik podpira v senatu. Letele so besede semintja, končno je pa bilo sklenjeno, da bodo senatorji podpirali predsednika, ako on nje podpira. Seja se je potem razblinila v nič.

Darila so prosta davka, pravi vlada

Washington, 12. decembra. Da korporacije darujejo v teh brezposelnih časih toliko več za dobrodelen namene, bo kongres naredil posebno postavbo, glasom katere bo dohodek korporacije, v kolikor se tiče daril v podporo siromakom, izzet od dohodninskega davka. Tozadevno bo kongres naredil že v par dneh posebno postavbo.

Ne bo konvencije

Brotherhood of Railway Trainmen, železniška organizacija, je odpovedala svojo konvencijo v Clevelandu. Konvencija bi se morala tu vršiti, toda se bo vršila v Houston, Tex. — Konvencija je bila odpovedana radi štrajka hotelskih kuharjev in strežnikov v več hotelih v mestu.

Umor in tele'on

Arthur Melcher, 40 let star, 4526 Lorain Ave., je sinoči napadel z nožem svojo ženo in jo ubil. Potem je pa šel na telefon in pozval policijo, da pride po njega. Izjavil je, da se je z ženo večkrat kregal, in ko mu je večerj grozila z nožem, ji je nož iztrgal iz rok in jo zabodel.

1930	DEC.	1930
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	31

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

DECEMBER

- 13.—Društvo Pioneers št. 663 HBZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 14.—Skupna društva S. S. P. Z., velika društvena prireditev v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 20.—Društvo Slovenska Zenska Zveza, Miklavžev večer v Slov. Društ. Domu, Euclid, O.
- 23.—"Radiolites," slovenski orkester, ki igra na radio postajah, ples v Grdinovi dvorani.
- 24.—Slovenska Mladinska šola S. N. Doma, božična prireditev v avditoriju S. N. Doma.
- 25.—Društvo Orel, igra v Knausovi dvorani.
- 25.—Otroci šole sv. Kristine priredijo božičnico v solski dvorani, na Bliss Rd., Euclid, O., ob 8. uri zvečer.
- 27.—Shaker Club, ples v avditoriju S. N. Doma.
- 27.—Društvo Ilirska Vila št. 173 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 28.—Društvo Orel, card party in ples v telovadnici šole sv. Vida.
- 28.—Društvo Abrašević, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 31.—Veselica v Slov. Dr. Domu v Euclid Village, katero priredi vodstvo Društvenega Doma.
- 31.—Klub društev S. N. Doma, ples v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 31.—Slovenski Društ. Dom priredi plesno veselico na Silvestrovo večer v Slov. Društ. Domu, Euclid, O.
- 31.—Zabavni večer Slovenskega Doma na Holmes Ave.
- 31.—Društvo Cvetiči Noble št. 450 SNPJ, plesna veselica v Špelkovi dvorani na St. Clair Ave., Noble, O.
- 31.—Pevsko društvo Zorislava, zabavni večer v spodnjih solskih prostorih fare sv. Kristine na Bliss Rd.
- 31.—Silvestrov večer, Klub Slovenskih Zena priredi zabavo v S. D. Dvorani na Prince Ave.

JANUAR

- 1.—Dramatična in pevska društva, predstava "Deseti brat," popoldne, v avditoriju S. N. Doma; zvečer ples v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 3.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 4.—Zabavni večer fare sv. Kristine v spodnjih solskih prostorih, na Bliss Rd., Euclid, O.
- 4.—Društvo Orel, card party in ples v telovadnici šole sv. Vida.
- 10.—Društvo Naprej št. 5 SNPJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 10.—Collinwood Boosters Club, plesna veselica v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 11.—Skupna društva fare sv. Vida, skupna prireditev in ples v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 11.—Pevsko društvo Ilirija, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 17.—Skupna društva S. S. P. Z., ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 18.—Euclid Rifle and Hunting Club, banket v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 18.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, predstava v avditoriju S. N. Doma, in po predstavi ples v spodnji dvorani.
- 18.—Društvo Orel, card party in ples v telovadnici šole sv. Vida.
- 21.—Društvo Balkan ima ples v S. D. Dvorani na Prince Ave.
- 24.—Društvo Slovan št. 3 SDZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 24.—Društvo Collinwoodske Slovenke SDZ, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

- 25.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 25.—Društvo Združene Slovenke št. 23 SDZ, maškeradna veselica v S. D. Domu.
- 25.—Pevsko društvo Ilirija, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 31.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 31.—Društvo Novi Dom št. 7 SDZ, plesna veselica v Grdinovi dvorani.

FEBRUAR

- 1.—Jugoslovansko naobrazbeno društvo Abrašević, predstava in ples v avditoriju in spodnji dvorani S. N. Doma.
- 1.—Slovenska Zenska Zveza št. 10, banket v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 1.—Društvo Orel, card party in ples v telovadnici šole sv. Vida.
- 7.—Društvo Carniola Hive št. 493, the Maccabees, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 7.—Društvo Presv. Sreca Jezusovega št. 55 SDZ, plesna veselica v Knausovi dvorani.
- 7.—Pevsko društvo Soča, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 8.—Dramatično društvo Triglav, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 14.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 14.—Pevsko društvo Cvet, maškeradna veselica v Slovenski Delavski Dvorani.
- 14.—Zenski klub Slovenskega Doma na Holmes Ave., maškeradna veselica.
- 14.—Skupna društva fare sv. Vida imajo plesno zabavo v Grdinovi dvorani. Dvorana je bila društvom podarjena.
- 15.—Slovenski Sokol, telovadba in ples v obeh dvoranah S. N. Doma.
- 15.—Pevsko društvo Ilirija, spevo-igra "Darinka," v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
- 15.—Društvo Orel, card party in ples v telovadnici šole sv. Vida.
- 17.—Klub društev S. N. Doma, ples v obeh dvoranah S. N. Doma in pokop Pusta.
- 22.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 28.—Društvo Abrašević ima dvodnevni bazar v Grdinovi dvorani.

MARC

- 1.—Društvo Kristusa Kralja, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 8.—Tenorist Louis Belle, koncert v avditoriju S. N. Doma.
- 15.—Prosvetno društvo Orel, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 21.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 22.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 29.—Jugoslovansko naobrazbeno društvo Abrašević, predstava in po predstavi ples, v obeh dvoranah S. N. Doma.

APRIL

- 5.—Društvo Kristusa Kralja, predstava v avditoriju S. N. Doma.
- 8.—Community Welfare Club, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 11.—Društvo Clevelandski Sloveni št. 14 SDZ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 18.—Društvo Cleveland št. 125 SNPJ, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 19.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, predstava in ples v počast petletnice obstoja, v obeh dvoranah S. N. Doma.

T. C. Bridges—Ant. Anžič

NA POMOČ!

Novela
Grazia Deledda

"Raztegnite vrsto!" poveljuje Gadsden. "Moramo jih obkoliti in jih preko sedla na koncu doline spoditi ven. Toda nikogar ujeti, zapomnite si, izvzemši njihove glavarje. Vsakega, ki noši pokrivalo iz peres, zgrabite!" Bila je to težka naloga in zdaj pa zdaj, če so se obupani Bakairi postavili po robu, tudi huda borba. Vendar pa so tudi to nalogo Alan v zraku, streli s puškami in Hula pa na zemlji dovršili še prej ko v eni uri. Tedaj so edini Bakairi, ki so v dolini še bili pri življenju, bili štirje poglavarji, ki so jih ujeli; vse druge pa so na vrat na nos pognali preko sedla in velika bronasta vrata so se zaprla in zapahnila za njimi.

76. Obilno plačilo

Na odru v templju so se zbrali belci z Ilakom, nad njimi pa je zopet v vsem svojem sijaju žarelo sonce z dragulji in pravkar so vzklikali iz grl Hulo pretresali zrak.

"Poslušajmo, kaj pravi!" reče Andy.

"Tiho!" pravi Greg, ki si je bil že kar dobro opomogel, "razdelili bodo nagrade!"

Tu se dvigne Ilak, v svojih svečeniških oblačilih prav lepa postava. Nagovoril je belce in Hula so vzklikali. Alan pa se obrne k Gadsdenu, ki je imel okoli glave obvezo.

"Niti besedice nisem razumel," pravi Gadsden.

"No dobro, vam bom pa jaz prevedel," reče Alan. "Rekel je, da takih krasnih borcev kot ste vi in vaši možje, še nikoli ni videl in prosi vas, da bi za spomin na ta junaški boj sprejeli tole malenkost."

Tu pokima Haku, ki stopi k Gadsdenu ter mu izroči majhno, krasno izdelano zlato škatlico.

"Hvala lepa!" reče Gadsden jako presenečen. Odpre škatlico in poleg stoji začujejo, kako je kar hlastnil po sapi. Pa je tudi lahko, kajti v škatlici so bili dragulji, ki so se tako iskri-li, da so se lahko kosali z žarki velikega zlatega solnca, ki je sijalo nad njimi.

Sam dregne Jima in mu pošepeta:

"Poglej ga, Jim! Ves je rdeč v obraz."

"Tudi ti bi bil, ako bi ti kdo stisnil v roko kakih sto tisoč funtov!"

"Sto tisoč funtov!" ponovi Sam z boječim glasom.

Gadsden pa zopet zbere svoje dušne sile in vpraša:

"Je to zame?"

Nato pa spet pogleda škatlico, kjer je zar brušenih dijamantov migljalo med zelenim sijajem smaragdov. Njegovi možje so se stisnili okoli njega in oči so jim kar izstopile, ko so buljili v toliko bogastvo.

"To je — to je pa precej čedna plača za delo ene noči," reče Gadsden.

"Nič pa ne bi mogel prejeti plačila, ako se vi ne bi premagali kakor ste se," reče Alan. "Mi vsi smo jako veseli, da dobite te dragulje."

Gadsden pa škatlico zapre ter jo vtakne v žep. Nato pa se nasmehe in Jim opazi, da je to bil res pravi smehljaj in ni samo ustnic zveržil.

"Upton," reče nato Gadsden, "vi ste poštenjak! Tako tudi vaši drugi. Jaz pa obljubim, da bom v bodoče poskušal tudi sam biti tak. Nisem govornik, zato vas samo prosim: povejte Ilaku, da sem mu jako hvaležen in da takoj izginem." Zasuče se na peti, odkoraka s svojimi ljudmi z odra ter odide iz templja.

"Saj na vse zadnje ni slab človek!" reče Jim Samu.

"Lahko bi bil slabši," mu pritrdi Sam. Nato pa se zbor razide in vrnejo se v svoja stanovanja, kjer jih je že čakala večerja.

Profesor je kar sijal od zadovoljnosti.

"Jutri bom pa lahko začel s svojim delom."

"Z delom!" ponovi Andy.

"Prosim, ali mislite, da to, kar ste danes opravili, ni bilo delo?"

"Boj — ne, to ni delo!" zagrm profesor prezirljivo.

"Kako dolgo pa mislite ostati tu, gospod profesor?" vpraša Andy.

"Najmanj tri mesece," takoj odgovori profesor.

Andy se zadovoljno zareži in pravi:

"Bravo! Pravim, kraj je kar čeden in lahko se bom odpeljal. Kar mene zadeva, bom prvič v svojem življenju lenaril."

"Kaj pa ti, Sam?"

"Ribe bom lovil," se izjavi Sam. "Povedali so mi, da jezero kar mrgoli od rib. Naučil bom Hule, kako se ribe lovijo. Pa ti, Jim?"

"Jaz bom pa storil nekaj tako izvrstnega, da bom vas vse posekal," pove Jim. "Zvezal bom svojo anteno z Alanovim radijem ter poklical Valdo v Rio in mu povedal vse, kar se je zgodilo. Nato pa ga bom prosil, naj uredi vse potrebno, da nam po reki Xingu pošljejo naproti čeden majhen parnik, ki naj nas počaka v našem pristanišču."

"Pa bo nekaj stalo, ne?"

okleval Sam.

Jim se namuza.

"Kakega pol smaragda. Sam, v kleti pod templjom jih je za cele tovore in Ilak je rekel Alanu, da jih bo vsak izmed nas lahko dobil, kolikor jih more nesti!"

Sam ga debelo pogleda.

"Za sto tisoč funtov?"

"Za milijon! če že hočeš v številkah vedeti. Pa kaj boš počel ti s svojimi dragulji?"

"Kupim si ladjo," reče Sam brez obotavljanja. "Kupim si ladjo in bom njen kapitan. Kaj pa ti? Gotovo boš hotel imeti najboljši radio sveta?"

"Gotovo," mu pritrdi Jim. (Konec.)

DNEVNE VESTI

Katoliški suhač je za glasovanje

Washington, 12. decembra. Patrick Callaghan, redka izjema med katoliki v tem, da zagovarja prohibicijo, se je danes izjavil, da bi moral suhi zagovarjati narodno glasovanje glede prohibicije in se ne bi smeli bati takega glasovanja. Slednje bi namreč končno pokazalo, da je ameriški narod v veliki večini za prohibicijo. Mebbe!

Nobenih božičnih daril za učiteljce

New York, 12. decembra. Ravnatelj šol v mestu New York je odredil, da učitelji in učiteljice v mestnih šolah ne smejo sprejemati nobenih božičnih daril od učencev in učenek ali od njihovih staršev.

MALI OGLASI

Stanovanje

se odda, tri sobe, zgoraj, za malo družino. 1257 E. 60th St.

Pozor!

Člani društva sv. Antona Pad. št. 138 C K. of O. ste vabljeni, da se vsi gotovo udeležite letne seje dne 15. decembra ob 7:30 zvečer. Člani, ki niste dobili dopisnic za glavno sejo, se gotovo udeležite, da mi daste pravi naslov, ker mi je težko pisati in sporočiti, ker nimam pravega naslova. Jos. Perpar, tajnik-zapisnikar. (Dec. 11. 13.)

Pozor!

Družba Slovenske Delavske dvorane v Newburgu ima svojo delniško sejo dne 28. dec. v prostorih S. D. dvorane. Pričetek ob 1. uri popoldne. Delničarji in delničarke, ako se je kdo preselel, naj to sporoči tajniku S. D. dvorane, da bo mogoče vsakogar z dopisnico povabiti na delniško sejo. — Tajnik. (Dec. 1. 13. 27.)

Naznanilo

Vsem članicam Slovenske Zenske Zveze št. 14 naznanjam, da se vrši glavna seja v torek večer ob 7. uri, dne 16. decembra v navadnih prostorih na Recher Ave. Na tej seji je treba rešiti več važnih točk in volile bomo tudi uradnice za leto 1931. Vabljeni ste vse članice. Katera ne pride, se jo kaznuje s 25 centi. Torej na svidenje 16. decembra ob 7. uri zvečer. Sestrski pozdrav, Theresa Skur, tajnica, 18216 East Park Drive. (249).

DR. J. V. ZUPNIK

ZOBOZDRAVNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
V Knausovem poslopu
Nad North American banko
Vhod samo iz 62. ceste
Govarimo slovensko. 10 let na St. Clair Ave. (W. R.)

Leopold Kushlan

SLOVENSKI
ODVETNIK

Cez dan:
513 ULMER BLDG.
Zvečer od 6—8
6411 ST. CLAIR AVE.
soba št. 7. Tel. Rand. 5195
Tel. Cherry 3982

NAZNANILO

Členjenim rojakom naznanjamo, da si sedaj lahko nabavijo kolarje naše trdke in sicer pri slovenskih grocerijskih trgovcih v Collinwoodu in Euclidu. Ako slučajno vaš grocerist nima našega kolarja in ga želite imeti, se prosi, da sporočite nam in preskrbimo bomo, da ga dobite.

A. F. SVETEK CO.

478 E. 152d St.
KENmore 2016
15222 Saranac Rd.
Glenview 5751

Soba

se da v najem za enega ali dva fanta. Gorkota in gorka voda. 6622 Bliss Ave. (293)

Stanovanje

se da v najem. Tri sobe in kopalnice. 6714 Bliss Ave. (292)

VELIKA IZBIRA

božičnih razglednic
ter
slaščice in cigar za božična
darila

Novak's Confectionery

6128 St. Clair Ave.
Tel. ENdicott 9560

DOBER PREMOK!

Točna posrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HENDERSON 5798

GRDINA'S SHOPPE

Popolna zaloga oblačil
in vse opremo za nove
ste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši
ženski klobuki.

Trgovina zaprta vsako sredo popoldne
6111 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 7112
(M. Th. R.)

NORWOOD gledališče 6210 St. Clair Ave.

V NEDELJO, PONDELJEK, TOREK, 14., 15., 16. DEC.

SLIKO, NA KATERO STE ČAKALI

"THE BIG HOUSE"

* The jail break scene from "THE BIG HOUSE"

WALLACE BEERY, CHESTER MORRIS, ROBT. MONTGOMERY
LEILA HYAMS

Tri tisoč jetnikov se vzdigne za prostost. Stražniki so premagani in se drže kot talci. Jetnišnica se izpremeni v bojno polje. To vas bo razburilo, in čudili se boste, pa je ziva resnica.

Tudi "OUR GANG" komedija in Rin Tin Tin, serija

V SREDO IN ČETRTEK
Dvojna slika
Edmund Lowe v
"GOOD INTENTIONS"
ter Jack Mulhall in Sally Starr
"FOR LOVE OLIL"

V PETEK IN SOBOTO
Dvojna slika
Will Rogers
"THEY HAD TO SEE PARIS"
in Louise Dresser ter Joyce Compton v
"TRI SESTRE"

POSEBNO NAZNANILO

Norwood gledališče bo dalo 16 velikih puranov za Božič. Kupon dajo vsako gledalniku za odrasle.

F. ZAKRAJSEK

Kdor hoče najboljšo posrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega draga. Vodim pogrebe nad 30 let v naselbini. Odprto noč in dan.

1105 Norwood Rd. Podružnica 18321 Edgerton Rd.
Tel. ENdicott 4735 KENmore 2892

A. J. ŽUŽEK ODVETNIK

Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2857-J

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

Stanley

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljske prevel
DR. RUDOLF MOLE

Začeli so ga loviti, medtem pa so prišle novice, ki so obrnile pozornost v drugo smer. Baš so prišli sli za naznanili, da se je Krakov podal, da je gospod Čarnecki ujet in da je odstranjena zadnja ovira švedskega gospodovanja.

Šlahta je v prvem hipu kar onemela, švedje pa so se začeli veseliti in nazdravljati. V cerkvi sv. Duha, v cerkvi bernardincev in v samostanu bernardinec, ki ga je pred kratkim ustanovila gospa Mestovska, so ukalezali zvoniti. Pehota in konjenica sta pridirjali iz pivovaren in delavnice za sukno ter se postavili v bojni red in že so pokali strel iz topov in mušket.

Nato so pritrkljali sodčke za žganje, medico in pivom za vajanje in meščane, zapalili sodčke s smolo in se gostili pozno v noč. Švedje so vlačili meščanke iz hiš, da bi plesale z njimi, se veselile in uganjale samopašnosti. In med tolpami razbrzdanih vojakov so se vlačile trume šlahte, ki je bila s konjeniki in morala kazati veselje radi padca Krakova in poraza gospoda Čarneckega.

Kmiticu se je vse to studilo in se je zgodaj odpravil v svoje stanovanje v predmestju, a zaspati ni mogel. Mučila ga je vročina in dvomi so sedli na njegovo dušo, če se ni prekasno vrnil s krive poti, ko je vendar že ves kraj v švedskih rokah. Domišljal si je, da je že vse izgubljeno, in da se ljudovlada nikdar več ne dvigne s svojega padca.

"To ni več nesrečna vojna," si je mislil, "ki se lahko konča z izgubo kake pokrajine, to je popoln pogin, saj postane vsa ljudovlada švedska pokrajina. Sami smo krivi vsemu temu, a jaz bolj od drugih."

Ta misel ga je pekla in vest ga je grizla. Spanec je bežal od njega. Sam ni vedel, kaj naj stori: ali naj gre naprej, ali naj ostane v mestu, ali naj se vrne? Ko bi tudi zbral svojo četo in začel napadati švede, bi ga ti preganjali kot razbojnika, ne kot vojaka. Sicer pa je v tujem kraju, kjer ga nihče ne pozna. Kdo se mu pridruži? Zbirali so se okoli njega neustrašeni ljudje na Litvi, ki jih je klical še kot slavni Kmitic, toda tu bi ga imel, tudi če bi slišal njegovo ime, vsakdo za izdajalca in švedskega prijatelja, o Babinčih pa ni gotovo nihče nič slišal.

Zaman je vse to, zaman je tudi jezdit h kralju, ker je prepozno. . . Zaman je tudi pot na Podlesje, ker ga smatrajo zavezniki za izdajalca, zaman je vrnitev na Litvo, ker tam vlada Radzivil, zaman vse, če ostane tu, ker tu nima nobenega dela. Najbolje bi bilo umreti, da bi ne gledal več na ta svet ter zbežal pred vsemi mukami.

Toda na onem svetu, ali bo mar bolje za one, ki so grešili, a se niso spokorili za svoje grehe in spijo z vsem bremenom pred sodnji stol? Kmitic se je premetaval po svoji postelji, kakor da bi ležal na mučnici. Podobnih nezgodnih muk ni trpel niti v gozdni koči Kemličev.

Čutil se je silnega, zdravega, podjetnega, duša se je v njem trgala, zahotelo se mu je dela, a tu so mu zaprta vsa pota, edino ob steno se lahko buta z glavo, tu ni izhoda, tu ni rešitve, tu ni nadeje!

Mučil se je vso noč na postelji, ob svitanju pa je skočil pokonci, zbudil ljudi in oddiral z njimi dalje. Jezdil je proti Varšavi, toda sam ni vedel, po kaj in čemu. Iz obupa bi bil zbežal na Sič, če bi se ne bili časi izpremenili in bi ne bila baš Buturlin in Hmielnicki potokla

"Oj, roke me srbe, roke me srbe, roke me srbe!"

"Tiho, za božjo voljo!" je odgovoril šlahčič. "Saj še pogubiš sebe, mene in moje otroke."

Večkrat je imel gospod Andrej pred seboj še čudnejše prizore.

Včasih je namreč opazil med oddelki jezdecov večje ali manjše gruč poljske šlahte z oboroženo služinčadjo, ki so veselo in zadovoljni prepevali pijani, tikajoč se s švedi in Nemci.

"Kako to?" je vprašal Kmitic. "Del šlahte preganjajo in tlačijo, z drugim delom se pa bratijo? Najbrže so navdušeni odpadniki ti prebivalci, katere vidim med vojaki?"

"Ne le, da so navdušeni odpadniki, temveč še huje, ker so krivoverci," je odgovoril šlahčič. "Za nas katolike so hujski nego švedje, saj oni največ ropajo, sežigajo dvore, odpeljujejo dekleta, zasledujejo privatne žaltive. Vsa krajina se trese pred njimi, zakaj vse se jim posreči brez kazni in mnogo lažje najdeš pravico pri švedskih poveljnikih proti švedu, nego proti lastnemu krivovercu. Če le zineš besedo, ti takoj odgovori: 'Jaz nimam pravice preganjati ga, ker ni moj človek' — pojdi k vašim sodiščem." A kakšna so sedaj tam sodišča in kakšno njihovo poslovanje, ko je vse v švedskih rokah? Kamor ne najdeš šved, tja ga peljejo krivoverci in jih ščuvajo proti cerkvam in duhovnikom. Tako se maščujejo nad materjo domovino zato, ker jim je zajamčila zavetje in svobodo njihove blodne vere."

Tu se je šlahčič zdrnil in nemirno pogledal Kmitica. "Toda gospod, povedal si mi, da si iz knežje Prusije, torej si morda sam luteranec?" "Bog me varuj tega!" je odgovoril gospod Andrej. "Sem iz Prusije, toda iz katoliške rodovine, zakaj mi smo prišli v Prusijo iz Litve." "Torej hvala Bogu, ker sem se prestrašil. Dragi gospod, kar se tiše Litve, tudi tam ne manjka odpadnikov in imajo mogočnega načelnika v Radzivilu, ki se je izkazal za tako velikega izdajalca, da bi se lahko kosal edino še z Radziejovskim."

"Bog daj, da bi mu hudici izruvali dušo iz grla, preden nastopi novo leto!" je zakričal zavzeto Kmitic. "Amen!" je odgovoril šlahčič, "pa tudi njegovim slugam, njegovim pomočnikom, njegovim rabljem, o katerih so dospele vesti celo k nam in brez katerih bi se on ne drznil dvigniti roke na domovino."

Kmitic je prebledel in ni odgovoril besedice. Tudi ni izpraševal, si ni upal vprašati, kdo so ti pomočniki, slugi in rablji, ki govori ta šlahčič o njih. Počasi jahaje so dospeli pozno zvečer v Pultusk. Tu so pozvali Kmitica v škofovo palačo ali grad, da bi se izkazal poveljniku.

"Dostavljam konje vojskam vaše knežje milosti," je rekel gospod Andrej, "in imam pobotnike, s katerimi potujem v Varšavo po denar." Polkovnik Izrael (tako se je imenoval ta poveljnik) se je nasmehnil pod brki in rekel: "O, le pospeši se, gospod, in nazaj grede najemi si voz, da bi lahko imel na čem voziti ta denar."

"Hvala za svet," je odgovoril gospod Andrej; "saj itak razumem, da se vaša milost norčuje iz mene. Toda jaz pojdem po to, kar mi gre, če je treba k samemu kralju."

"Pojdi! Ne zametuj svoje ga," je rekel šved, "kaj lepa vso ta je to."

"Napoči tak čas, ko mi poplačate vse!" je rekel Kmitic in je odšel.

V samem mestu je naletel vnovič na svečanosti, zakaj veselje radi padca Krakova je imelo trajati tri dni. Obenem je tudi izvedel, da so v Przasnižu morda nalašč pretiravali švedsko zmago; gospod kaštelan Kijevski sploh ni bil ujet, mar-

več je dobil pravico, da je zapustil mesto z vojsko, z orožjem in s prižganimi luntami pri topovih. Pravili so, da je baje krenil v Slezijo. Sicer ni bila velika tolažba, tolažba pa je bila vseeno.

V Pultusku so stale znatne moči, odkoder so se imele pomakniti pod poveljem Izraelovim na prusko mejo, da bi prestale obmejnega grofa; torej

niti mesto, niti tako obširni grad niti predmestje niso mogli sprejeti taliko vojaštva. Tu je Kmitic tudi privrkljal ugledal vojake v cerkvi. V prekrasni gotički cerkvi je bila nameščena nemška najemniška pehota. No, tranjost svetišča je žarela od svetlobe, kakor ob času vstajenja, zakaj na kamenitem tlaku so goreli ognji. Kotli so se kaštili nad njimi. Okoli sodčkov s

pivom so se zbirali tuji vojaki, sestojeci iz starih razbojnikov, ki so opustošili celo katoliško Nemčijo in ki gotovo niso prvičkrat prenočevali v cerkvi. Torej se je notri razlegel hrup in krik. Hripavi glasovi so prepevali taboriščne pesmi; slišali so se tudi kriki in smehi žensk, ki so se navadno vlačile v takratnih časih za vojsko.

Kmitic je obstal pri odprtih

razločiti, katere točke so bile igrane direktno za v zrak od tistih točk, ki so bile poslane potom navadnega radia, tako naravno se je slišal orkester na obo sistema, da ni bilo mogoče razločiti, in ravno tako navadno ploščo so zaigrali, da ni bilo mogoče čistosti glasu razločiti od originalnega orkestra; tako fino in precizno je ta radio aparat deloval.

To lahko, tudi Vi sami poizkusite v Vašem lastnem domu, ako imate Westinghouse Radio. Kadar bosta "Jake in Lena" ali pa slovenski radio program v teku, položite prazno gramofonsko ploščo, ki pridejo s tem radijem že zraven, na gramofonsko tabelo, vložite iglo, spustite ploščo v tir, primite mikrofonski, ki je na levi strani tega aparata v roke, držite ga pred spikerjem. Nato pritisnite na gumb, ki pravi: Re broadcast. Ko bo plošča prišla do konca, ustavite jo, potem jo pa začnite igrati znova, in isti program, katerega ste pravkar slišali, se vam bo povrnil potem te plošče čisto in razločno. Imeli boste sedaj gramofonsko plo-

KAKO 20 MILIJONOV AMERIKANECV NI IMELO PRAV

Leta 1920., se je ustanovila prva radio oddajna postaja v Ameriki. To je bila postaja KDKA v Pittsburghu, ki je last Westinghouse Electric Co. Seveda, takrat še ni bilo toliko postaj in toliko radio aparatov kakor jih je danes po hišah.

Igralo se je po večini samo popularne komade za ples, tu in tam je bil vmes tudi kak solopjev. Ampak ljudje so takrat uživali. A današnja radio avdijenca zahteva več in boljše godbe, kot opere, simfonične koncerte in svetovno znane pevece. Samo vzemite kak časopis v roke in pregledite seznam "Radio Programs" in videli boste takoj, da tako fino izbranih programov še nikoli ni bilo na zraku v zgodovini radia.

Čuden poizkus je naredila Westinghouse Electric Co., dne 26. avgusta v svojem študiju na KDKA postaji. Ta postaja namreč pošilja svoje programe po celi Ameriki, od Atlantika do Pacifika, po takozvanem "Na-

tional Net Work." Hoteli so izvedeti, kak naraven glas ima Westinghouse Radi aparat. Razpisali so nagrade publiki, ki je poslušala ta program, če bodo mogli razločiti originalen glas od tistega, ki bo preosnovan skozi navaden radio aparat.

Poizkus se je izvršil tako-le: V študiju so prinesli Westinghouse radio, model W R-7 kakršnega vidite v trgovini pri Frank Černe-tu, 6033 St. Clair Ave., pred katerega so postavili navaden mikrofonski, drugi tak mikrofonski so pa postavili pa pred orkester.

Prvo točko na programu so godci igrali na običajen način v njih mikrofonski, drugo točko pa so igrali v mikrofonski, ki je bil zvezan z Westinghouse Radio Model W R 7. Tu je šel glas najprej v ta radio, od tu pa šele v mikrofonski, kateri je potem šel poslat to glasbo v zrak, kar so potem ljudje čuli. In če verjamete, ali ne, od 20 milijonov poslušalcev niti eden ni mogel

razločiti, katere točke so bile igrane direktno za v zrak od tistih točk, ki so bile poslane potom navadnega radia, tako naravno se je slišal orkester na obo sistema, da ni bilo mogoče razločiti, in ravno tako navadno ploščo so zaigrali, da ni bilo mogoče čistosti glasu razločiti od originalnega orkestra; tako fino in precizno je ta radio aparat deloval.

To lahko, tudi Vi sami poizkusite v Vašem lastnem domu, ako imate Westinghouse Radio. Kadar bosta "Jake in Lena" ali pa slovenski radio program v teku, položite prazno gramofonsko ploščo, ki pridejo s tem radijem že zraven, na gramofonsko tabelo, vložite iglo, spustite ploščo v tir, primite mikrofonski, ki je na levi strani tega aparata v roke, držite ga pred spikerjem. Nato pritisnite na gumb, ki pravi: Re broadcast. Ko bo plošča prišla do konca, ustavite jo, potem jo pa začnite igrati znova, in isti program, katerega ste pravkar slišali, se vam bo povrnil potem te plošče čisto in razločno. Imeli boste sedaj gramofonsko plo-

ščo, katero ste sami izdelali.

Ako želite veliko zabave za Vas in vašo družino, napravite tako-le: Organizirajte vaše otroke v domačo orkester. Eden naj igra piano, drugi harmoniko, tretji violino itd. Vi pa bodite oznanjevalec in pevec. V roko vzemite mikrofonski in začnite govoriti na primer tako-le: "Dragi oče in mati, sedaj vam bodo zaigrali moji otroci eno ameriško." Nato naj otroci začno igrati, vi pa držite mikrofonski pred njimi. Ko so dokončali, zaigrajte ploščo takoj, da vidite, kako je izpadla. Če jo je kdo od otrok malo polomil, napravite še eno. Ko je vse gladko izteklo, pošljite ploščo Vašim dragim v staro domovino, katero si bodo oni tam zaigrali in slišali Vas bodo tako, kakor da Vi pred njimi stojite. Veselje bo nepopisno, ko bodo tudi sosedje prišli poslušati in Vašim staršem bodo očci žarele od veselja in ponosa, ko bodo poslušali svoje ameriške vnucke.

Oglejte si tozadevno njegov oglas od trdke Frank Černe; tak radio dobite lahko na lahka odplačila pri Frank Černe-tu.

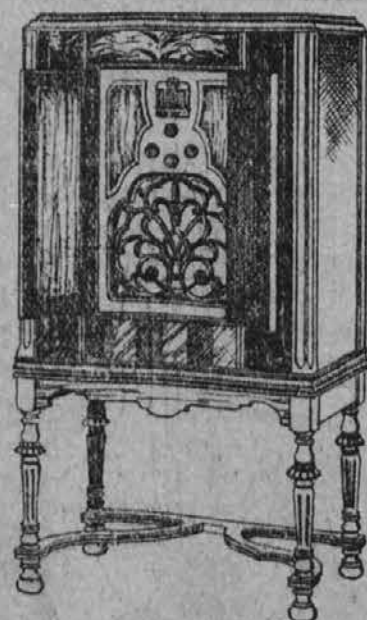
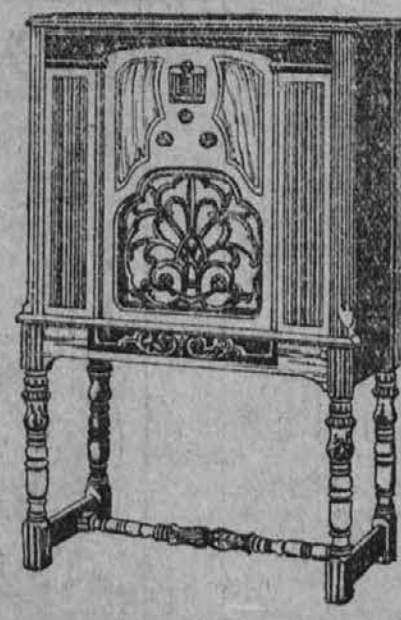
Westinghouse Radio

NAJNOVEJŠE, NAJBOLJŠE IN NAJPOPOLNEJŠE

FRANK CERNE

Edini slovenski zastopnik za Westinghouse Radio

Slišati bi morali te najnovejše radio predno drugod kupite, da boste znali ceniti, kaj je pravi radio. Ali bi radi slišali samega sebe? Na Westinghouse Radio z gramofonom kombinacijo napravite doma svoje plošče. Zabavali se boste sami in ravno tako boste zabavali svoje prijatelje, ko boste imeli in slišali govorečo ploščo vaših dragih, in ravno tako lahko pošljete ploščo vašim dragim v staro domovino; kakšno veselje boste napravili, ko bodo slišali vaš glas in glas vaših malčkov.

W.R.-6 Kompletno
RCA Tubes
\$203.00W.R.-5 Kompletno
RCA Tubes
\$166.00W.R.-7 Kombinacija
RCA Tubes Kompletno
\$308.50

POKLIČITE NAS HENDERSON 0465 IN PRIPELJEMO GA NA DOM NA POSKUŠNJO

FRANK CERNE

CREDIT JEWELER, RADIO & MUSIC HOUSE

Odrpito zvečer do 9:30

6033 St. Clair Ave.

Odrpito zvečer do 9:30